

PROGRAMMA
November 2019

Kerk & Kunst

6 kunstmanifestaties over de verschillende betekenissen en verhalen van een kerkgebouw

Kerk en Kunst

Tot op de dag van vandaag wordt kunst in, over en voor kerken gemaakt. Het kerkgebouw zelf vormt onderwerp van inspiratie, bespiegeling en verbeelding. De gebouwen zijn bezongen, geschilderd, gefotografeerd en in poëzie vevat. Dat zal er ongetwijfeld mee te maken hebben dat een kerkgebouw staat voor geloof, maar ook voor samen, voor ervaring, voor verhaal, voor beeld, voor identiteit, voor ruimte. Kortom, voor een gelaagde betekenis. Die meervoudige betekenis van een kerkgebouw is van groot belang. Zeker als de toekomst van de kerkgebouwen onder druk staat.

Immers, volgens de kerkgenootschappen zullen honderden kerkgebouwen de komende jaren hun religieuze functie verliezen. Maar ook kerkgebouwen die wel hun religieuze functie houden krijgen soms moeilijk hun exploitatie op orde. Willen we deze iconische gebouwen voor de samenleving behouden, dan is het van belang de gelaagde betekenis van de kerkgebouwen telkens weer te laten zien. Zodat mensen zich bewust worden -of bewust blijven- van die betekenis. En zo een bijdrage kunnen leveren aan het overeind houden van de gebouwen en steun kunnen bieden aan de eigenaren bij hun instandhoudingsopgave. Hedendaagse kunst biedt daartoe een bijzondere kans. Kunst kan oproepen tot een nieuw en betrokken soort 'eigenaarschap' en een bredere kijk op het gebouw.

Op verschillende momenten in de maand november gaan kunstenaars van verschillende kunst disciplines op zoek naar de vele betekenissen en verhalen van een kerkgebouw. In gesprek met gelovigen, gebruikers, bezoekers én, in gesprek met het gebouw zelf. Ze onderzoeken wat een kerk is, was en zou kunnen zijn. Het resultaat: zes verrassende en voor het publiek toegankelijk kunstmanifestaties, dwars door Nederland. Van Groningen tot Utrecht. En van Leiden tot Nijmegen.

'Kerk en Kunst' wordt mede mogelijk gemaakt vanuit het programma Toekomst Religieus Erfgoed waarin partners samenwerken om kerkgebouwen een duurzame toekomst te geven.

Meer achtergrondinformatie over de manifestaties vindt u op www.toekomstreligieuserfgoed.nl/kerk-en-kunst

Krien Clevis: Making-off 'Kaarslicht-foto' Hartebrug kerk, Leiden, 2019

Perspective | Theater

16 november

Der Aa-kerk, Groningen

Lux Perpetua | Fotografie

1 - 3 november 2019

Hartebrug-, Lodewijk-, Joseph-, Petrus en Paulus-, Antonius-, Maria Middelareskerk en begraafplaats Zijlpoort in Leiden.

Voor het fotoproject 'Zes Leidse Kerken in Transitie' volgt Krien Clevis vijf jaar lang het transformatieproces van zes kerken. In het weekend van Allerheiligen en Allerzielen, respectievelijk op 1, 2 en 3 november van 16.00 – 19.00 uur zullen de kerken alle kaarsen ontsteken. De kaarsen staan symbool voor de verrijzenis van de doden, maar ook voor nieuw leven (van de kerken). Tijdens het gehele weekend zijn de kerken 's middags opengesteld. Zo kan het publiek ze in kaarsverlichting beleven en ook zelf een kaarsje opsteken. Daarnaast kunnen bezoekers op 1, 2 en 3 november in iedere deelnemende kerk de eerder gemaakte 'kaarslicht'-foto's van Clevis bewonderen. Gedurende het weekend zal Krien Clevis ook een groepsfoto maken tegen het decor van de brandende kaarsen. Zo dragen zowel direct betrokkenen als publiek bij aan het 'eeuwige licht'.

Producent: Krien Clevis

Uitvoerende(n): Krien Clevis

Foto: David Vroom

Door in gesprek te gaan met verschillende mensen over hun relatie tot de Der Aa-Kerk in Groningen, doet Sijas de Groot onderzoek naar het narratief van de kerk. Zo wil hij de kerk en haar omgeving deconstrueren door deze te observeren en te bevragen. Dit onderzoek en de verhalen die verzameld worden, vormen de basis voor een performatieve presentatie. Aan de hand van een live audio-wandeling neemt De Groot zijn publiek mee in het verhaal van de Der Aa-Kerk.

Producent: Sijas de Groot

Uitvoerende(n): Sijas de Groot

Beeld: Samira Charrouf

re:connect | Digitale kunst

16 november
Janskerk, Utrecht

Wat als digitale kunst de historie van een kerk verbeeldt? In een Digital Art Expo door SETUP gecureerd voor de Utrechtse Janskerk, tonen digitale kunstenaars nieuw werk dat de verbeelding van deze historische plek oprekt. Tijdens deze expositie laat interactief kunstenaar Eva Asscheman, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) met een locatie-specifieke installatie het verdwenen carillon en verloren torens van de Janskerk in vorm en geluid terugkeren. Vier kunstenaarsduo's uit het project Installation 48 tonen audiovisuele installaties. Daarmee worden gezichtsherkenning, het fenomeen verveling en de grenzen tussen psychologie en technologie voelbaar gemaakt. Daarnaast zijn drie toonaangevende werken uit 20 jaar Interactive Performance Design (HKU) geselecteerd voor re:connect.

Producent: SETUP

Uitvoerende(n): SETUP, Interactive Performance Design (HKU) en oneseconds.

Links: Lisa Konno, BABA / Fotografie: Laila Cohen
Rechts: Boris de Beijer / Fotografie: Lonneke van der Palen

(ge)mis | Crafts

21 – 23 november
St. Josephkerk, Utrecht

De St. Josephkerk wordt nauwelijks meer gebruikt voor waar hij ooit voor gebouwd is. Crafts Council Nederland brengt de rijkdom van het gebouw op een nieuwe manier onder de aandacht. Het interieur biedt verschillende ambachtelijke technieken die harmonieus samenkomen en een boeiend uitgangspunt vormen voor nieuwe interpretaties. Crafts Council Nederland heeft twee jonge makers, Lisa Konno en Boris de Beijer, de opdracht gegeven te onderzoeken wat symboliek, rituelen en spiritualiteit betekenen voor nu en in de toekomst. Dit vertalen zij in de vorm van nieuwe objecten geïnspireerd op de Sint-Josephkerk. Op 21, 22 en 23 november kunnen de objecten worden bezichtigd en worden er in de kerk workshops en lezingen gegeven.

Concept en productie: Crafts Council Nederland

Ontwerpers: Lisa Konno en Boris de Beijer

Crafts specialist: Desiree Hammen

'Ontmoeting in het onmeetbare' | Beeldende Kunst

29 november

Nieuwe Kerk, Amersfoort

In het project Ontmoeting in het onmeetbare stellen studenten Fine Arts van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) een tentoonstelling samen in een ruimte die niet per se voor kunst is bestemd. Embedding the Arts zoekt naar plekken waar kunstenaars gekoppeld worden aan ruimtelijke of maatschappelijke opgaven. In de zoektocht naar meerdere betekenissen van een kerkgebouw zal worden samengewerkt met de Nieuwe Kerk Amersfoort, een protestantse kerk die haar deuren eerder al opende voor diverse activiteiten in de wijk. Naast de studenten worden ook alumni van de HKU uitgenodigd om een kunstwerk in opdracht te maken, van installatie tot performance of video, binnen of buiten de kerk.

Producent: Embedding the Arts | Ella Derksen

Uitvoerende(n): derdejaars studenten Fine Arts van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, onder leiding van Anno Dijkstra

Alumni: Ischa Kempka, Fadenka van der Sloot, Jonathan Straatman

Foto: Iona Fortune & NYX at Rewire Festival 2019

Resonance - Exploring new contexts in contemporary church music | Muziek

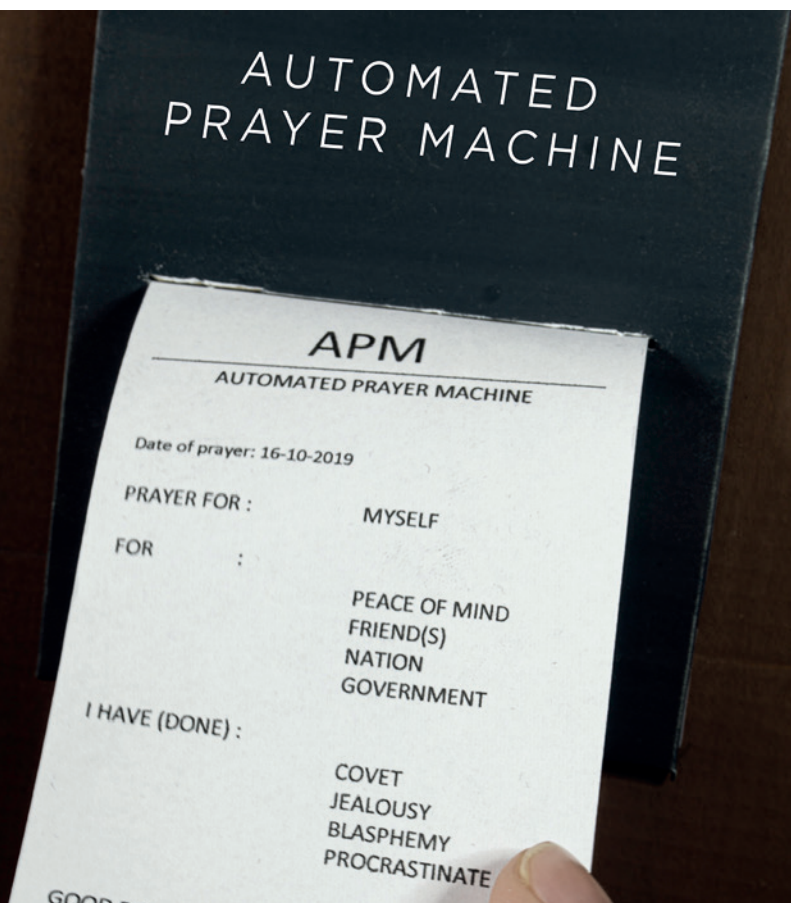
30 november

Stevenskerk, Nijmegen

Het is niet eenvoudig om een meer alomtegenwoordig muziekpodium in Europa te vinden dan de kerk. Bijna twee millennia lang werden in kerken door heel Europa muzikale uitvoeringen gehouden die toegankelijk waren voor het grote publiek. Uitvoeringen die, omdat ze voor die tijd ook technisch innovatief waren de nodige verbazing wekten. De drie bouwstenen van dit podium zijn drie instrumenten; het orgel, de klokken en de menselijke stem. Op 30 november presenteren het internationale muziekfestival Rewire en het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid in de Stevenskerk in Nijmegen een muziekprogramma dat hedendaagse benaderingen van deze drie bouwstenen viert en de sonische identiteit van de kerk onderzoekt op de enige passende locatie: in de kerk zelf. Overdag is er een workshop voor musici en een debatprogramma met experts uit de muziek- en erfgoedwereld.

Producent: Instituut voor Beeld en Geluid i.s.m. Rewire

Uitvoerende(n): Martijn Comes, Kali Malone, NYX

Credits: Marijke Pattan, The Automated Prayer Machine

Ceteris paribus - een nieuw tijdperk voor een oude traditie | Schilderkunst

Maastricht

**Verwacht
in 2020**

Beeld: Keesje Mans, Ceremony, 230 x 360, olieverf op linnen, 2017

Het is een eeuwenoude traditie dat de kerk kunst steunt. Voor dit project wordt de verhouding omgedraaid. Wat kan kunst in deze tijd betekenen voor de kerk? Een gerenommeerd kunstenaar maakt in een monumentaal kerkgebouw een muurschildering. Na voltooiing zal het kunstwerk worden geveild. Nu het kunstwerk onderdeel van het gebouw is, ontstaat er voor dit 'stukje kerk' een nieuwe vorm van eigenaarschap. Het bedrag dat met de veiling wordt opgehaald wordt ter beschikking aan de kerk gesteld. Zo is het project niet alleen een artistieke interventie, maar ook een manier om het gesprek te voeren over eigenaarschap, de waarde van kunst, de verhouding van kunst en kerk en het behoud van religieus erfgoed.

Deze manifestatie vindt naar verwachting plaats in het voorjaar van 2020. De intentie is om de muurschildering begin maart te veilen tijdens de Tefaf, een gerenommeerde internationale kunstbeurs te Maastricht.

Producent: Jan van Eijck Academie

Uitvoerende(n): Rebekka Straetmans en een befaamd kunsttalent

Kerk en Kunst

November 2019

6 kunstmanifestaties over de verschillende betekenissen en verhalen van een kerkgebouw

Perspective | Theater

16 november
Der Aa-kerk, Groningen

'Ontmoeting in het onmeetbare' | Beeldende Kunst

29 november
Nieuwe Kerk, Amersfoort

Resonance - Exploring new contexts in contemporary church music | Muziek

30 november
Stevenskerk, Nijmegen

re:connect | Digitale kunst

16 november
Janskerk, Utrecht

(ge)mis | Crafts

21 - 23 november 2019
St. Josephkerk, Utrecht

Ceteris paribus - een nieuw tijdperk voor een oude traditie | Schilderkunst

voorjaar 2020
Maastricht

**TOEKOMST
RELIGIEUS
ERFGOED**

www.toekomstreligieuserfgoed.nl